

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 8

84. ÅRGANG
29. APRIL

1972

«HJERNEVASK»

(SIDE 122)

STRUTSEPOLITIKK OG SJOKKBEHANDLING

(SIDE 123)

OM BØKER OG FORFATTERE

(SIDE 124)

KLOVNER OG SØSTRENE

(SIDE 129)

«OM SØSTRENES DRAKT»

(REDAKSJONELT — SIDE 122)

EN RETTFERDIGERE VERDEN?

(SIDE 129)

REDAKSJONELT:

OM SØSTRENES

I et intervju vi har annet steds her idag spurte formannen i bispedømmets søsterråd, sr. Sunniva Dicker etter legfolks mening om en bestemt ting: ordenssøstrenes drakt.

I en tid hvor søstrene i de forskjellige kongregasjoner selv forenkler, i

noen tilfeller i utlandet helt avskaffer sin tradisjonelle drakt, er det av betydning for søstrene også å høre vanlige katolikkers mening. Hvordan ser folk på dette med slør og ordenskjole? Spiller drakten noen rolle for dem? Eller ser de like gjerne at våre søstre går i «sivile» klær og blir mer mote-riktige?

Søster Sunniva sier det på denne måten:

— Det er kanskje tid nå for en diskusjon om søstrenes drakt. Det ville være artig å vite hva folk synes om drakten, om de bryr seg om den i det hele tatt. Har drakten en verdi for

OMSLAGSBILDET

Omslagsbildet viser katolske ordenssøstre på en italiensk fortaugskafé — i «tradisjonelle» drakter. Bemerk at søstrene meget tekkelig spiser iskrem, det er ikke lett å bestille en iskold øl eller et glass campari i slike klær, hevder billedbyråets fotograf.

I tiden etter konsilet har mange søsterkongregasjoner modernisert, forenklet, i noen få tilfeller helt avskaffet ordensdrakten.

REDAKSJONELT:

HJERNEVASK

ST. OLAV har redaksjonelt valgt ikke å ta parti i EF-striden her hjemme, vi har isteden i ett nummer av bladet gjengitt to norske katolikkers høyst motstridende syn. Og slik vist at meningene er delte om EF også i vårt lille katolske miljø — og gitt uttrykk for at det bør vi kunne leve med. For å stoppe der har vi videre unnlatt å trykke innlegg vi senere har mottatt om disse to artiklene, vi akter ikke å åpne våre spalter for en videre debatt.

Efter vår mening må det imidlertid være tillatt å gripe ordet om emnet når det dukker opp meningsuttalelser i dagspressen som får frontene til å stivne. Dette kan gjelde utbrudd fra begge sider. Ens motstandere er mennesker, ikke regnestykker — vi skal leve sammen også efter folkeavstemningen.

Den 14. april erklærte en ung mann i et intervju i en Oslo-avis at saken for ham var enkel: Han var motstander fordi banksjef Melander er tilhenger.

Den unge mannen var «vanlig lønsmottager», fagarbeider og tilsluttet Sosialistisk Folkeparti. Han erklærte at han «ikke stolte på Bratteli

og LO». Når sjefen i en storbank — ett for ham antagelig ukjent menneske — var for, var han selv imot. Det ble så enkelt.

Dette minner om det vi kalte for hjernevask. Og det er grunn til å rope ut en advarsel — også til gode borgere som er EF-tilhengere fordi den eller den skjeggete radikaler går imot markedsplanen. Egentlig er det en såre almindelig demagogisk holdning, men idag begynner folk å tro på slagordene. Vi kan ikke leve sammen med en slik skjematenkning.

RED.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 40,— PR. ÅR

DRAKT

«STRUTSEPOLITIKK» OG «SJOKKBEHANDLING» ER LIKE SKADELIG

våre katolikker? Synes man at den er et tegn eller —? Det skulle vi gjerne vite.

Hun kjenner problemet godt fra sin kontakt med Holland hvor «man ser litt ned på søstre som ennå går i de gamle draktene». Hennes egen generalpriorinne går kledd i vanlige klær i Holland, men bytter om til ordensdrakt når hun besøker sine Karl Borromeus-søstre i Norge, på Veståsen og andre steder.

Vel, hva mener vi egentlig om det? Skriv noen ord til oss om saken.

A. R.

DELTAGERNE

Til stede på Legmannsrådets møte med menighetsrådene i Oslo katolske bispedømme på Mariaholm 18/19 mars var følgende:

Fra menighetsrådene:

St. Olav: Georg Martin How. Per Klingberg.

St. Hallvard: Bodil Hansen. Arne Holme.

Arendal: S. Brita Vromans. S. Henrik Oosterman.

Bergen: Emily Holm. Kjell Warberg. Fredrikstad: I. P. Talos. Ernst Mag-nussen.

Halden: Theo Appelman. A. Windt.

Hamar: Inger-Johanne Fossum. Sandor Toth.

Kristiansand: Fredrik Werring.

Lillestrøm: Signe Linnerud.

Moss: Egil Kristiansen.

Stabekk: Christian Magnus.

Stavanger: Kristian Eckhoff. Marie-Madeleine Willassen.

Fra Legmannsrådet:

Formannen, Helge Erik Solberg.

Pater Arno Gerritsma.

Karin-Elisabet Bratbak.

Thomas Bongard.

Hans Taxt.

Helga Løvland, sekretær.

Dessuten var Biskopen tilstede søndag den 19. fra kl. 11.30.

Spørsmålet KREVER KIRKEN FOR LITE AV OSS IDAG? var ett av emnene på Legmannsrådets møte med representanter for menighetsråd i ti sydnorske byer på Mariaholm i mars. Møtene ble ledet av Legmannsrådets formann, Helge Erik Solberg.

Pater Arno belyste spørsmålet ut fra dagens situasjon og Kirkens historie. Tre konkrete fakta ble trukket frem for å vise at Kirken legger mere vekt på den enkeltes menneskelige situasjon og samvittighet enn på autoritetskrav og en stiv jurisdiksjon: Biskopens hyrdebrev i forbindelse med utsendelsen av Humanae Vitae — hvor han ber de troende etter alvorlig overveielse å følge sin egen samvittighet —, videre de nye skjemaer for inngåelse av ekteskap, hvor Kirken i motsetning til tidligere viser et mer nyansert syn på partenes forpliktelser, bl. a. med hensyn til barnas katolske oppdragelse, og endelig Kirkens godkjennelse av at en prest slutter i sin stilling og gifter seg.

Overgangen til en ny tid er alltid vanskelig, særlig for de eldre, og det gjelder at det fra alle sider vises toleranse. To metoder som er skadelige og bør unngåes, er «strutsepolitikk», å legge skjul på de virkelige forhold,

f. eks. hvis man ikke vil se i øynene sølibatproblemene og nekter å diskutere dem, eller «sjokkbehandling», ved at man gir unyanserte påstander uten forklaringer til de troende, som først trenger å akklimatiseres.

Han kom så inn på bakgrunnen for den nye innstilling i Kirken idag. Resultatene av den moderne vitenskapelige forskning har ført til en rekke nye synspunkter på det fundamentale spørsmål: Hva er mennesket og hvilket ansvar har det? Massemediene konfronterer oss stadig med nye ideer, metoder og oppdagelser. Hvis man ikke skal isolere seg, må man ta personlig standpunkt, noe som kan medføre ansvar. Utdannelses- og opplysningsnivået er blitt høyere for alle, derav følger en mer demokratisk innstilling, hvor alle skal være med på å ta avgjørelser. I et pluralistisk samfunn er det vanskelig å fremheve ett synspunkt som det ene saliggjørende.

Ledelsen innen Kirken tar hensyn til disse forhold, og psykologisk sett er det bedre at den — istedenfor å påby — gir de troende veiledning og en inntrengende appell til å følge det den anser som riktig. Det raske tempo i utviklingen har ført til at det nå f.eks. manes til forsiktighet når det gjelder evige løfter i klostre. Videre kan ikke Kirken alltid svare på alle spørsmål som stilles ut fra nye oppdagelser og må isteden appellere til den enkeltes samvittighet.

Pater Arno påviste ut fra historien at Kirken ikke alltid hadde hatt den strenge organisasjon og den faste struktur vi er vant til. Oldkirkens menigheter var nokså fri og selvstendige. Først da kristendommen ble statsreligion i det fjerde århundre begynte den organiserte oppbygging som etterhvert gjorde Kirken statisk, også etter at hele samfunnet var på full marsj. Først pave Johannes forstod det farlige i denne situasjon og gikk bevisst inn for en forandring. En større åpenhet og individuell behandling er mer i pakt med Evangeliet enn den juridisk stive holdning. Evange-

(Forts. neste side)

Biskopen og Legmannsrådets formann.

«STRUTSEPOLITIKK»

(Forts. fra forrige side)

liet oppfordrer og utfordrer menneskene, men det tvinger ingen.

Han sluttet med å stille følgende spørsmål: Må det en mentalitetsforandring til hos oss kristne? Er det lettere å la seg dirigere enn selv å ta ansvar? Krever vi tilstrekkelig av oss selv? Hver kristen er et individ, og ut fra sine egne forutsetninger må han prøve å få det beste ut av sin livssituasjon.

ANNEN DAG:

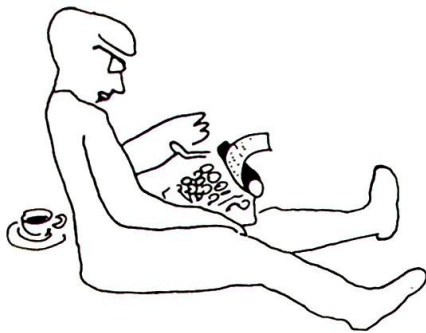
En representant fra hver gruppe ga først en kort oppsummering av gruppediskusjonen.

1. *Christian Magnus*: Gruppen var kommet til at man ikke bare hadde ansvar for verden idag, men også for fremtidige slekter. Man må lede oppdragelsen i den retning at barna lærer seg til å gripe situasjonene som de kommer, fordi samfunnet og forholdene stadig skifter. Man kan ikke sløyfe alle regler, hverken i samfunnet eller i Kirken, men det må ikke legges bånd på individets frihet og på samvittigheten.

2. *Egil Kristiansens* gruppe mente at ansvaret for den enkelte var større enn før, men samtidig fikk man liten veiledning for samvittigheten, og gruppen mente det kunne gli for langt ut når man ikke har faste normer. Offertanken er også kommet for mye i bakgrunnen, og særlig ungdommen blir påvirket av tidsånden i det sekulariserte samfunn. Menigheten blir splittet i to: de eldre som er fortørnet og de unge som er lettet over tingenes tilstand. En ting å merke seg er at skriftemålet er gått sterkt tilbake, mens kommunionene øker. Det tyder på at kommunionen blir sett på som en verdifull åndelig hjelp og ikke som en slags «belønning» etter skriftemålet.

3. *Kristian Eckhoff* refererte fra den tredje gruppen, som mest hadde fortalt om forholdene i sine respektive menigheter. Noen syntes det var for stort fart i det nye, ett sted kom ungdommen bort fra Kirken, mens det andre steder var fremgang og gode forhold. Fra sin egen menighet fortalte Eckhoff om et økumenisk møte de hadde arrangert, som hadde vært

(Forts. s. 133.)

Først gratulasjoner også fra et lite kulturtidsskrift som ST. OLAV til jubelanten, Johan Borgen fyller 70 om trent samtidig med at dette nummer går ut til leserne (den 28. april). Han er for lengst internasjonalt kjent som en av Norges betydeligste moderne forfattere, ja, han var det visst før dagens ikke fullt så spennende politiske modernister var født. Borgen er politisk engasjert så godt som noen, det er ikke det, han er til og med å anse i disse tider som en skikkelig radikaler. Fordi han er det, for de bøkene han har skrevet for oss og simpelthen fordi det stadig lever virkelig moderne skribenter blant oss, hilser vi ham. Han vil ikke skotte varsomt etter formann Maos ansiktsuttrykk fordi om denne hilsenen kommer fra noe så anerkjent erkereaksjonært som et romersk katolsk blad, tror jeg. Hans arvtagere — som absolutt ikke har de samme dimensjoner — ville skottet, eller i det minste fnyst. Men Johan Borgen er mer menneske enn som så. Han trives som oss med folk av forskjellige meninger, og vet at det er viktige ting som binder oss sammen.

(På dagen foreligger «Lillelord» i illustrert praktutgave fra Borgens forlag, Gyldendal. «Lillelord» er be-ningen om en gutts oppvekst i det trygge borgerlige Kristiania før den første verdenskrig; romanen kan leses både som fengslende kulturhistorie, som psykologisk analyse og som politisk allegori — beretningen om en kulturform som går under. Romanen kom i 1955, og ble en publikumssuksess med samlet opplag på 20 000.)

«ANTI-BESTSELLERE»

10. april forelå Horkheimer-Adorno: «Kulturindustri», som blir siste bind i den berømmelige serie Cappellens Upopulære skrifter. Forlaget mener at «de upopulære» har tjent sin hensikt og nå kan nedlegges. Det var i 1948 Cappelen startet serien med det utfordrende navn. Seks bind ble utsendt på én gang og vakte straks

ONSDAGSBREV:

OM BØKER FOR-

stor oppsikt. I programklæringen het det at serien skulle redigeres uten tendens, og at hensikten var å motvirke ensidighet og mangelsykdommer i norsk kultur. Det skulle skje gjennom et kresent utvalg av «vanskelige», men vesentlige litterære og filosofiske skrifter.

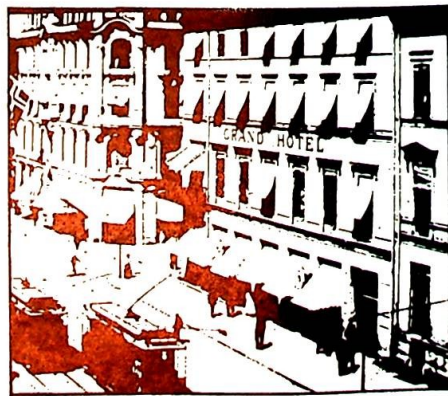
Forlagets pressemelding formet seg nesten som en advarsel til publikum, og det het bl. a.:

«I de ledende kulturland spiller kulturkritiske essays, estetisk debatt og avantgarde-diktning en betydelig rolle. Det er i slike skrifter man finner de nye tankene for første gang. Her i Norge er vi flinke til å fremsette andres tanker og se ut som om vi hadde oppfunnet kruttet. Norsk litteratur byr på saltfattig, ukrydret kost — vi bør for vår egen verdighets skyld skaffe våre verdifulleste lesere noe ordentlig å tygge på.»

Dengang — for 24 år siden — kunne et forlag uttrykke seg så muntert provoserende uten å pådra seg gretne avisinnlegg. Idag ville det nok bli vanskeligere.

Men Cappellens Upopulære ble en stor suksess, både navnet og forlagets bevisste koketteri ble mottatt med humør og sympati. Det var store oppslag i avisene og begrepet «upopulær» ble annammet både her og i andre land i den Cappellenske betydning (Studentersamfundets upopulære af-tener f. eks.).

I alt er det sendt ut 91 bøker i serien. Av disse er én kommet i 6 opplag (Sartres «Eksistensialisme og humanisme»), én i 4 opplag og 17 i 2 opplag. Opplagene har gjennomsnitt-

OG FATTERE

lig vært på 1200 eksemplarer. I alt er trykt 160 000 eksemplarer hvorav 120 000 er solgt hittil.

Det er ikke mange topp-navn i samtidens åndsliv som mangler i de upopulære. Tilsammen utgjør serien et helt universitet. Det ville bli vanskelig å finne noen spesiell tendens i utvalget. Alle livssyn, filosofiske retninger og estetiske former er representert. Meget få av bøkene er klassikere eller eldre litteratur (som f. eks. Freuds «Ubehaget i kulturen», eller Martin Bubers «Jeg og Du»). Langt de fleste er aktuelle essays av samtidige forfattere. Emnegruppene har balansert mellom ren filosofi, naturvitenskap, bildende kunst, musikk, litteratur og religion.

Spennvidden i den upopulære serie illustreres best ved noen forfatternavn. Blant de skjønnlitterære finner man kontraster som James Baldwin og Laurens van der Post, Samuel Beckett og Norman Mailer, Albert Camus og Henry Miller. Teater er behandlet av Boleslavsky, Brecht, Ionesco og Fredrik Schyberg — den siste er sammen med sin landsmann Johannes Sløk den eneste skandinav i selskapet — og blant naturvitenskapsmennene finner man Born, Oppenheimer, Sakharov og Wiener.

Noen berømte programskrifter i vår tids kulturdebatt må også nevnes, f. eks. «Kunsten bort fra det menneskelige» av Ortega Y Gasset, «De to kulturer» av C. P. Snow, «Klatten og diagrammet» av Kenneth Clark, «Åpent brev til surrealistene i alle land» av Henry Miller, «Maskinen på anklagebenken» av Emanuel Mounier og «Erkjennelsens porter» av Aldous Huxley.

Brødrene Aldous og Julian Huxley har for øvrig vært seriens flittigste bidragsytere med tilsammen 6 titler, mens Jean-Paul Sartre har 3. De største forfatterkontingenter kommer naturlig nok også fra England og Frankrike — deretter følger Tyskland, USA og Sovjetunionen.

Farvel til de små gule — og takk til forlaget!

Til slutt enda en gratulasjon, selv om denne visst er forsinket:

INNVIELSEN AV KRISTI FREDSKIRKE

Eikeli katolske kirke, Kristi Fredskirke ble høytidelig innviet av biskop John Willem Gran søndag den 16. april. Biskopen konselebrerte etter selve innvielsen messen sammen med maristpatrene og deres provinsial og sogneprestene i St. Olav og St. Hallvard.

Biskopen sa i sin preken:

Kjære troende,

La det være meg tillatt å gi talen ved denne anledning en noe personlig innledning. Innvielsen av kirken på Eikeli er nemlig fullbyrdelsen av en vekstprosess som begynte, det kan jeg trygt si, på det absolutte nullpunkt. Området her tilhørte i sin tid min mor som bodde på Grav hovedgård bak åsen her. Som gutt, — ja til og med som ung mann flere år etter krigen, pleide jeg å vandre på småturer her i uberørt natur. Der lå en ærverdig husmannsplass der hvor ungdomsskolen ligger oppe på høyden. Den så ut over en stille korneng, der hvor nu Eikeli gymnas og dets sports plass ligger. Skogbevokste åsrygger flankerte det hele, også her hvor vi nu er samlet. Nadderudveien var en plan på Bærums reguleringskontor. Den som ferdedes her, så sent som for 25 år

Den belgiske konge har utnevnt professor Kåre Langvik-Johannessen til utenlandsk æresmedlem av Det kongelige flamske akademi. Akademiet har bare et begrenset antall medlemmer, og Langvik-Johannessen har etterfulgt den nylig avdøde nederlandske forfatter Simon Vestdijk.

Langvik-Johannessen er professor ved Universitetet i Oslo, institutt for nederlandsk sprog og litteratur. Han har tjenestefri dette semester og oppholder seg for tiden i Belgia.

Professor Langvik-Johannessen er født i 1919. Han tok magistergraden i 1955 og den filosofiske doktorgrad i 1963. I januar i år ble han i statsråd utnevnt til professor i nederlandsk sprog og litteraturvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Hilsen

ANDREAS LEGMANN

siden, kunne trodd seg hensatt til egne langt fra tettbebygde strok. Men det var Oslo-området, og dette naboskapet krevde sitt. Først ble veien her nede ført igjennom; så kom presset, som rimelig var, fra kommunen om avståing av tomter til boligbygg, til skoler og til andre formål som den slags ekspansjon alltid fører med seg. Etterhvert kom et helt veinett. De andre gårder og bruk i nabolaget kom under samme ubønnhørlige press; landet og skogen ble langsomt forvandlet til det forstadspregede bolig-miljø vi nu ser. Biskop Mangers, min forgjenger, var på et relativt tidlig tidspunkt klar over at her ville det bli bruk for et kapell. De unge familier flyttet ut fra byen; Eikemarka-området like ved utviklet seg med eksplosjonsartet hurtighet; Østerås og Høstled stod for tur. Han søkte etter tomt, men fant ingen. Da fikk min mor tilfeldigvis høre om biskopens anstrebninger og tilbød ham denne eiendom som vi nu står på som gave. Slik gikk det til at denne kirken, barnehagen og søsterhjemmet ved siden av kom til å ligge nettopp her. Min mor var ikke katolikk, men alltid rede til å hjelpe når det lot seg gjøre. Jeg selv var dengang langt borte i et fjernt kloster og fikk bare vite om gaven pr. brev. Siden lå eiendommen lenge brakk. De opprinnelige tegninger til kapell stovet ned og ble aldri realisert. Min mor gikk bort, og biskop Mangers gikk av noen år senere.

Byggevirkksomheten i området ble alltid travlere, men åsen her lå stille og uberørt. Inntil, som så ofte skjer, presset på Kirken fra den voksende lokale katolske befolkning ble alt mer følbart, ikke minst for sognepresten på Stabekk, hvis kirke ble stadig fullere og hvis sognebarn fra traktene her alt oftere spurte om det ikke snart skulle bli kapell på Eikeli. Så ble det kapell på Eikeli. Det ligger et stenkast herfra, i huset til Karl Borro-
(Forts. neste side)

(Forts. fra forrige side.)

meussøstrene som ble innviet allerede for fire år siden.

Det hadde vist seg ved nærmere eftersyn at eiendommen her var stor nok til å tåle en deling. Karl Borromeussøstrene som gjerne ville ha et hus og et virke i Oslo-området fikk tilbud om en halvdel, og satte igang med stor iver og effektivitet. Samtidig hadde Maristpatrene på Stabekk fått tilbud om den annen halvdel, gratis, som søstrene hadde fått sin, mot å forplikte seg til å bygge den hårdt tiltrengte kirke, idet søstrenes huskapell hurtig viste seg å bli for lite. Og dermed kommer jeg til sognepresten, den stillferdige, men høyst innsatsberedte pater Anton Ivens. Alle gode ting er tre, heter det, og den gode pater som først hadde vært intimt benyttet til byggingen av kirken på Honefoss og derefter hadde oppført Maria-kirken på Stabekk med alle de problemer og viderverdigheter dette innebar, unnslo seg ikke for å sette igang med oppførelsen av denne misjonskirke. Fra bispedømmet fikk patrene tilbud om tomten og en grunnkapital på ca. kr. 125 000,— som var samlet og satt til side av pastor C. Riesterer som døde i 1938, hvis kongstanke det hadde vært i alle år at der skulle bygges en kirke for freden ved navn «Kristi Fredskirke».

Med dette utgangspunkt har pater Ivens langsomt, men sikkert, kjempet frem anlegget her, hvis høytidelige innvielse nettopp har funnet sted. Han har vært godt hjulpet, rett skal være rett, kommunen som generøst har bekostet tilfluktsrommet og gitt bygge-løye, arkitekten, interiorarkitekten, Kommissjonen for kirkekunst, entreprenørfirmaet, sanitærfirmaet, elektrikerfirmaet, den byggetekniske konsulent, St. Karl Borromeussøstrene, Menighetsrådet, paterens medbrødre, og sist, men ikke minst, Maristenes Kongregasjon fra Generalen til Provinsialen og provinsialrådet i Holland — alle har de gjort sitt til at prosjektet kunne gjennomføres. Ikke desto mindre må det betones at byrden og heten på en avgjørende måte har vært båret av sognepresten selv. Æres den som æres bør! Og takkes dem som takkes bør! Jeg vil derfor rette en takk til Dem kjære pater, og til alle som har vært behjelpelig med å reise dette kanskje beskjedne, men allikevel etter forholdene imponerende og viktige bygg. Kirken ligger her, høyt og fritt og gir området og landskapet en

SØSTRENE PÅ

Kjernen i den nye «menigheten» på Veståsen, Eikeli, bor nærmest vegg i vegg med kirkebygget: åtte blåklede Karl Borromeussøstre. Deres historie er ikke minst interessant i forbindelse med kirkeinnvielsen, de har flyttet til Bærum etter mange års innsats ved katolske sykehus og skoler andre steder i Syd-Norge og har med et pågangsmot som egentlig skulle tyde på at de gode søstre er i tyveårsalderen gitt seg i kast med helt nye arbeidsoppgaver. Og faktisk: en ny livsform.

Søster Sunniva Dicker er forstander i det moderne søsterhuset — vel en halv times busstur fra Oslo. Hun gikk inn i kongregasjonen i 1928 og kom til Norge i 1934 — forøvrig etter at Sigrid Undset under et besøk i moderhuset i Holland hadde foreslått at hun skulle ta navnet Sunniva. Før den tid het hun Marianne. Hun er mild og lavmælt og ganske bestemt — og hun har fått ansvaret på Veståsen samt formannstillingen i bispedømmets søsterråd i en vanskelig, men inspirerende overgangsperiode.

Vi lar henne fortelle selv om denne perioden etter salget av Borromeussøstrenes store katolske sykehus i Molde og Hamar:

— Vi flyttet på biskopens forslag hit til Veståsen, og vi har villet begynne på den moderne måten. Det vil si ved ikke selv å ha sykehus eller en institusjon, men ved å stå til rådighet for andre. Det er mer behov nå

for en slik innsats, og vi slipper alt det administrative. Vi begynte med fire sykepleiersker som fikk lønnet arbeid, de meldte seg for Oslo kommune og for Bærum kommune. Helst på områder hvor det ikke er så mange andre som søker. En arbeider nå på Grønland gamlehjem, en på Godthåb rekonvalesenthjem, en er helsesøster, en arbeider for fransiskanerne på Enerhaugen, en stiller hus hos dominikanerne. Og så har vi barnehaven på vår tomt her som en annen av søstrene og en assistent tar seg av. Vi begynner dagen med Laudes, klokken syv drar allerede de fleste av sted, og så samles vi igjen til middag 16.30 her hjemme. Tre ganger om uken leses det messe her.

Utad deltar ellers Borromeussøstrene i økumenisk samarbeid med andre kristne grupper, deltar i foreningslivet osv. I enkle ordensklær, temmelig forskjellige fra de kongregasjonen

ny verdighet. Den velsigner omgivelsene og skal minne dem som ferdes her om livets grunndimensjon: Guds kall til oss, Kristi frelsesverk. «Min fred gir jeg dere, min fred efterlater jeg dere» var Jesu ord. Aldri har verden trengt mer til denne gave, ja, behovet for den er blitt til et stumt skrik. Kristus kan formidle denne fred som han selv finner det for godt, men han benytter seg helst av de kanaler han selv har tilrettelagt: Kirken, sakramentene, bonnen. Til dere som, naturligvis sogner til kapellet her vil jeg derfor si: la ikke dette gudshus stå ubrukt. Det står her ikke bare til «søndagsmessepliktens innfrielse», men for å brukes etter sine forutsetninger som et åndelig kraftsentrum: til Messeofferets frembærelse, til stille meditasjon foran sakramentet, et sted å falle til åndelig ro i hverdagens uro; et sted hvor rådets katolikker kan samles, hvor ungdommen kan oppdage at kirken er til også for dem.

Denne kirke skal derimot ikke ligge her som et uroelement, som et tegn på den kristne splittelse, som en slags advarsel om at nu har den katolske kirke sprenget seg inn for å kaste sine fangarmer ut etter nye menneskegrupper for å trekke dem inn i Romerkirkens favn. Vi er her først og fremst for å ta vare på og være noe for våre egne. Den økumeniske ånd vi har gjort til vår skjuler ingen dulgte hensikter. Vi gleder oss over all sann kristendom her som overalt, og reker ut en åpen hånd til alle vi bor blant — som den meget lille minoritet vi forøvrig er — og håper på et åpent og godt samarbeid til alle kanter. I en verden der kristendommens være eller ikke være står på spill, vil vi være blant dem som peker mot Kristus og sier: «hør ham» som Faderen sa det på Thabor. For Han er den som er Veien, Sannheten og Livet, og til hans navn og hans fred er denne kirke viet.

ARBEIDSOPPGAVER: VESTÅSEN

brukte da for eksempel søster Sunniva reiste til Norge. (Se forøvrig vår redaksjonelle kommentar i dette nummer hvor søster Sunniva stiller spørsmålet om hvordan katolske legfolk for tiden ser på betydningen av ordensdrakten.)

— Hva er Deres mening om drakten?

— Min mening er at den har en mision, at det har betydning at vi går i ordensdrakter. Det trenges et tegn, og for meg er sløret egentlig det viktigste. Men hvis det er slik at legfolk synes det er overdrevent å gå med drakt, da kan vi jo ta følgen av det, ikke sant?

Søster Sunniva sier også dette:

— Det er mye bedre for søstrene å leve på denne nye måten. På et sykehus hørte man alltid alle telefonoppringningene og slikt, man var hele dagen i samme atmosfære og samta-

for eksempel er helsesøster har en vanskelig oppgave, hun må snakke med unge mødre om abort, preventivmidler osv. Vår søster i dette arbeide er i statens tjeneste, hun spurte om hun kunne si sitt eget syn. Og staten har svart: du må oppgi hvilke midler som finnes, men du kan godt si hva du selv personlig synes om det. På den måten får hun også slik en spesiell oppgave.

— Det er en oppgave som må være ekstra vanskelig i en tid hvor det også er delte meninger blant katolikkene om disse ting?

— Delte meninger om preventivmidler, ja. Men ikke om abort. Og ikke om den måten man fremstiller det på.

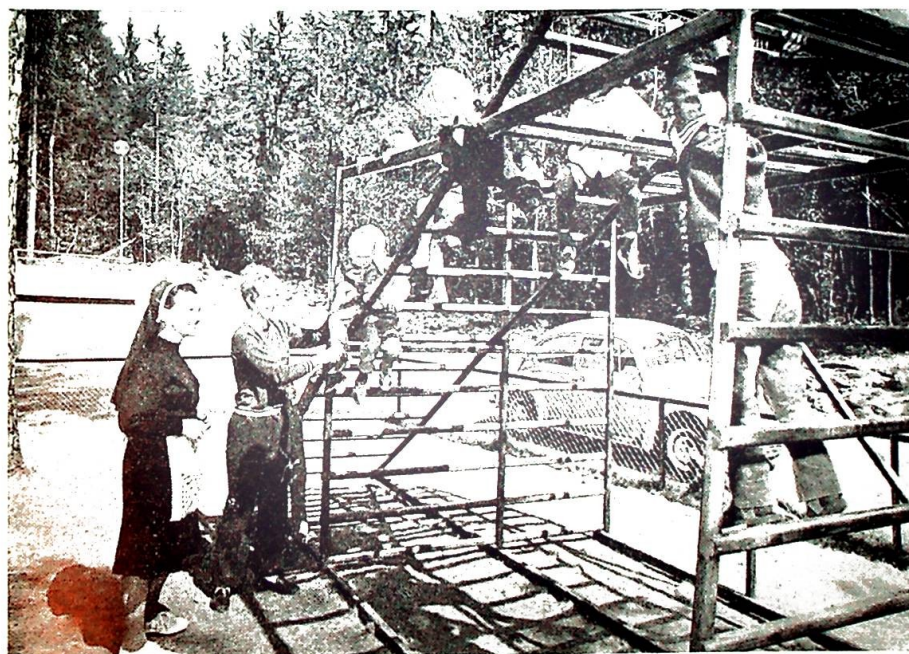
Vi ønsker Karl Borromeus-søstrene til lykke. Og gjentar noen av biskopens ord nylig om søstrenes situasjon i Norge.

«Med rette har vi vært stolte av våre sykehus, barnehaver, aldershjem,

skoler, hjem for unge piker osv. Om vi har forsyndet oss i denne vår stolthet, må det helst tilskrives at vi har tatt denne utfoldelse for meget som en selvfølge. At ti prosent av våre katolikker skulle være søstre har vi visseligen gledet oss stort over samtidig som vi har tatt det som en normal del av vår katolske virkelighet i Norge. Først nå, når kongregasjonene under trykket av den voksende gjennomsnittsalder og den manglende tilgang på nye krefter er begynt å trappe ned på driften, særlig hva hospitalene angår, begynner vi å engstes og å spørre hvor dette skal bære hen. Er ikke hele vår diasporakirke så å si bygget opp på søstrenes innsats og godt sammenføyte organisasjoner? Visselig kan det se slik ut, derfor er det på dette punkt vi må forsøke å tenke på nytt. Ikke minst fordi en slik oppfatning av søstrenes virke blant oss vil kunne komme til å øve et psykologisk press på dem til å holde ut langt utover hva rimeligheten tilsier. Den reduksjon som foregår, og som menighet etter menighet har fått føling med, er ikke noe sær-norsk. Hele den vestlige katolske verden har for lengst fått problemet inn på livet og er ved å innrette seg deretter. For oss er situasjonen noen grader alvorligere, fordi vårt kirkelige mønster så sterkt var preget og underbygget av søstrenes innsats. Etter det lange oppbyggingsarbeidet som begynte for vel over hundre år siden, nådde søsterkongregasjonene i Norge et høydepunkt i sin utbyggings- og bemanningsevne i begynnelsen av femtiårene. I vårt bispedømme hadde vi i denne periode nærmere fem hundre søstre og f. eks. fjorten sykehus, for en stor del drevet av dem selv. I dag er søstrenes antall redusert til ca. 380 og sykehusene til ni, hvorav noen er på vei mot avvikling. Dette skjer for det meste ved at driften fortsetter i kommunal regi — hvorved den opparbeidede gjerning blir bevart. I de senere år har St. Josephssøstrenes hospitaler i Kristiansand og Fredrikstad gått over på offentlige hender. Sistnevnte ble overtatt pr. 1. januar i år, samtidig som de søstre som ønsket det fikk anledning til å bli i sitt arbeid til oppnådd aldersgrense. En fordelaktig løsning som innebærer at søstrene blir fritatt for den alt tyngre administrative byrde for å kunne vie seg for sykepleien. I Oslo er Nerveklinikken på Grefsen, også tilhørende St. Josephssøstrene, blitt sykehjem for Vor Frue Hospital.

På Hønefoss har St. Franciskus-søstrene nedtrappet sykehusdriften

(Forts. neste side)

lene dreiet seg som regel om arbeidet. Dagens situasjon gir søstrene større interesse for det som skjer rundt dem, ute i samfunnet. De er med.

— Men hva er den katolske søsters spesielle oppgave?

— Det må jo være at hun er et slags balansepunkt i et hus. En søster som

NESTE NR.

Neste nummer av ST. OLAV, nr. 9 vil bl. a. inneholde stoff fra Bergen, pinsebetraktning, nyhetsmateriale m. m.

GDUSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høy-messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 7244	9.00 9.50 19.00	11.00
St. Hallvard kirke, Franciskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00 —
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587	—	10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: St. Paul kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	9.00 19.00	11.00 —
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 25 73 53 - 25 77 07	9.30	—
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappellensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvggt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	11.00
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikals kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447 (I. VII—31. VIII)	19.00 8.00	11.00
St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	—	—
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

NYHETER

Bruk av vold og ikke-vold er ett av de store uløste problemer for dagens kristne. KNA melder fra en konferanse i Utrecht at det ikke ble oppnådd noen enighet om saken der da den ble drøftet av over 60 delegerte fra 28 nasjoner. Blant de mest kjente deltagere var forøvrig den tidligere generalsekretær i Kirkenes Verdensråd, pastor Visser't Hooft og den brasilianske erkebiskop Helder Camara.

Flere av de delegerte fremholdt som sin mening at vold kunne brukes under helt spesielle betingelser. Men alle representanter erklærte seg enig i at spørsmålet om en forandring av den politiske og sosiale virkelighet i et land ved bruk av ikke-voldsmidler var for dårlig utforsket. Det ville bli umulig å utarbeide en samlet strategi for å nå disse mål, men problemene måtte stilles klart og tydelig for folk i de rike land.

Det skal holdes en ny konferanse i samarbeid med den internasjonale Pax Christi-bevegelsen hvor man skal drøfte grensene og mulighetene for en revolusjon uten vold.

(Spørsmålet er kanskje særlig brennende i Latin-Amerika hvor store befolkningsgrupper av våre trosfeller ofte undertrykkes og diskrimineres av brutale makthavere og mektige økonomiske interesser. — RED.)

Paven mottok nylig politikere fra kristne-demokratiske partier i Europa i audiens. Paul VI fremholdt i en tale til representantene at «den katolske Kirke og pa-

ven ikke på noe vis er bundet til et politisk system eller til ett politisk parti». Det politiske samfunn og Kirken tjener de samme mennesker på forskjellig vis, det er ikke Kirkens oppgave å garantere enkelte politiske programmer, Kirken må derimot minne politikerne om visse viktige menneskerettigheter som må få livsrom.

Ni katolske professorer og publisister har uttalt seg for regjeringen Brandts Øst-politikk og kommet med skarp kritikk av opposisjonens holdning. Et hvert skritt som kan trygge freden i Europa er viktig for de kristne, heter det i de ni's uttalelse.

Katolske geistlige i Belfast i Nord-Irland sier i en advarende skrivelse til lederne for den forbudte undergrunnsorganisasjon IRA at disse ikke må innbille seg at «katolsk opposisjon mot interneringslovene i Nord-Irland betyr at katolikkene støtter IRA's voldsmetoder».

SØSTRENE PÅ VESTÅSEN

(Forts. fra forrige side.)

parallelt med åpningen av det nye Ringerikes sykehus. I Haugesund har de samme søstre solgt sitt hospital til kommunen mens to søstre fortsetter å arbeide der. I Stavanger er forhandlingene mellom Fylkesadministrasjonen og Franciskusøstre igang om overtagelse.

St. Karl Borromeussøstrene har måttet gå til drastiske innskrenkninger av sin aktivitet i Mellom-Norge og salg av klinikken på Hamar. Sannsynligvis stopper ikke prosessen der. For sykehusenes vedkommende er der nemlig også andre bøyger å stri mot, bl. a. den nye sykehusloven som gjør livet vanskelig, kanskje etter hvert umulig, for de private sykehus; samt den alltid akselererende utvikling på sykehusetknikkens område som forutsetter et moderniseringstempo og et investeringsnivå som de privatfinansierte institusjoner alt mindre klarer å holde tritt med. Men altså først og sist: den sviaktende rekruttering. Vi kan ikke lengre med noen rimelighet vente, enn si forlange, at det store antall institusjoner skal fortsette.

Samtidig er mange søstre seg bevisst at de kan bruke sine krefter på en vel så effektiv måte, når de er ubundet av de krav den alltid mer kompliserte administrasjon stiller.»

Og det er visst nettopp her at Karl Borromeus-søstrene på Veståsen setter et så fint eksempel.

A. R.

ST. OLAV'S REDAKSJON

TLF. 20 72 26 - 28 01 04

En
klovn

Det å bli dus med en ordenssøster er ikke det samme enkle som å bli dus med en annen kvinne. Det har jeg etter hvert skjont.

Forleden ringte jeg således til en av våre katolske institusjoner. Søsteren i porten var i perlehumør og sa du og mitt fornavn flere ganger, mens vi sludret om løst og fast.

Jeg var ærlig talt ganske tilfreds med ordningen, jeg har kjent henne i en del år. Og hvis hun vil bryte isen og det formelle på den måten, så gjerne.

Det var liksom på tide.

Neste dag ringte jeg samme sted for å spørre om noe — og til min glede tok samme søster telefonen. Men akk og ve: nå var vi igjen kjølige Dis — hun overhørte mine spede forsøk på å være hyggelig og markerte den tradisjonelle avstand.

I et annet tilfelle ble jeg dus på en spesiell måte. Den søsteren det gjaldt sa imidlertid at vi kunne være det på tomannshånd — enkelte ville ikke like en slik fri tone.

På tomannshånd.

Ordningen varte i en uke, så forlangte jeg å bli Dis igjen med henne. Jeg klarer ikke slik forsiktighet.

Nei, det er ikke enkelt å bli dus med en ordenssøster alltid.

Det er lettere å bli dus med meg.

SYNODEPAPIRENE

RETTFERDIGHET I VERDEN

INNLEDNING

Samlet som vi er fra hele verden, i forening med alle som tror på Kristus og med hele den menneskelige familie, og med våre hjerter åpne for Ånden som fornyer all skapningen, har vi stilt oss selv spørsmålet om Guds Folks kall til å være med å fremme rettferdigheten i verden.

Vi har sammen forsøkt å tyde *tidenes tegn* og å finne meningen med våre dagers verden, fylt av de samme ønsker og konfrontert med de samme spørsmål som møter alle som higer etter å bygge opp en bedre og mer menneskelig verden. Og vi har lyttet til Guds ord om at vi må la oss omvende til å fullføre Guds plan om verdens redning og frelse.

Selv om det ikke er vår oppgave å utarbeide noen dyptpløyende analyse av verdenssituasjonen idag, har vi tross alt kunnet ta for oss de alvorlige urettferdigheter rundt om i verden, som er spunnet inn i et nett av herskerånd, undertrykkelse og misbruk — onder som i sannhet trer friheten under fot og berøver storparten av menneskeheten enhver mulighet til å være med å bygge opp og nyte gleden av en rettferdigere og mer broderlig verden.

Samtidig har vi merket oss en rørelse som innerst inne ryster verden i dens grunnvoller. Her er nemlig ting tilstede som i seg selv bidrar til fremme av rettferdighetens sak. På det intermenneskelige og det mellomfolkelige plan er en ny bevissthet vokst frem, som ryster folk ut av en gold antagelse av tingenes tilstand, som i en fatalistisk form for resignasjon, og sporer dem i stedet til personlig frigjøring og ansvar for sin egen livsskjebne. En kan virkelig se bevegelser stå frem, som bærer med seg håp om en bedre verden og om vilje til å endre alt som ikke lenger kan tolereres.

Vi har også følt ropet fra dem som lider overlast og er knuget under urettferdige styreformers og innretninger, og vi tar inn over oss appellen fra en verden, som i sin perversitet er en motsigelse av det som er Skaperens plan. Slik har vi villet yde vår del i bevisstheten om Kirkens kall: Å være levende tilstede i verdens egen midte, og å forkynne gode tidender for de fattige, frihet for de underkuede og glede for de sorgfulle. De krefter og håp som beveger verden i selve dens fundament, er aldeles ikke fremmed for Evangeliets egen dynamisme, som gjennom Den hellige ånds makt befri menneskene ikke alene fra personlig synd, men også fra dens følger, like inn i det sosiale liv.

Den historiske uvisshet og de smertefulle svingninger i menneskehetens vei fremover, stiller oss uvilkårlig også overfor det bibelske perspektiv. Her har Gud åpenbart seg for oss og latt oss få oppleve virkeliggjøringen av sin egen frihets- og frelsesplan — den som en gang for alle ble oppfylt i Kristi Påskemysterium. Arbeidet for rettferdigheten og den aktive rolle i omformingen og utformingen av verden synes oss derfor å være en grunndimen-

(Forts. neste side.)

SYNODEPAPIRENE

(Forts. fra forrige side.)

FRA SISTE
BISPESYNODE

sjon i forkynnelsen av Evangeliet, eller med andre ord, i Kirkens frelserkall overfor hele menneskeslekten og dens frigjøring fra alle former for åk og undertrykkelse.

I.

RETTFERDIGHETEN OG VERDENSSAMFUNNET

Krisen i den universelle solidaritetsfølelse.

Den verden Kirken lever og virker i, holdes fangen i et skremmende paradoks. For aldri har noen gang før krefter, viet et forenet verdenssamfunn, trått frem med en slik kraft og dynamisme som nå. De bunner nemlig i en erkjennelse av den hele og fulle likhet og verdighet hos alle mennesker, uansett. Siden alle mennesker er medlemmer av den samme familie, er de uløselig knyttet til hverandre i et verdensomfattende skjebnefellesskap, som alle er medansvarlig i.

De nyeste teknologiske muligheter er basert på vitenskapens enhet, på kommunikasjonenes *globalitet* og *simultanitet*, og på etableringen av en *universell økonomi*, som det heter, hvor alt og alle er fullstendig avhengig av hverandre. Dessuten begynner man mer og mer å få øye for en ny og dypere dimensjon av enheten: Folk erkjenner at ressursene, og da særlig uerstattelige skatter som luft og vann — som jo livet ikke kan være foruten — i likhet med den begrensede og ømtålige *livssfære*, som rommer alt liv på jorden, ikke er uendelige, men tvertom må hegnes om og tas vare på som en enestående arv, som hele menneskeheten har del i.

Paradokset består så i det faktum, at innenfor det nevnte enhetsperspektiv synes de splittende krefter og herskende motsetningsforhold i våre dager å vokse i styrke. Gamle stridigheter mellom nasjoner og imperier, mellom stammer og klasser, råder idag over nye tekniske ødeleggelsesmidler. Våpenkappløpet står som en trussel mot menneskets høyeste gode, nemlig livet selv — gjør fattigstilte folk og enkeltpersoner enda mer fattige, mens det øker velstanden hos dem som fra før har nok. Det utgjør en ustanselig brannfare, og når det gjelder de *kjernefysiske* våpen, truer disse med å utslette alt liv fra jordens overflate. Samtidig skyter nye splittelser vekst som skaper skille mellom naboer. Og med mindre den blir bekjempet og beseiret gjennom en spesial og politisk motaksjon, vil innflytelsen fra den industrielle og teknologiske nyordning bare ytterligere favorisere konsentrasjonen av rikdom, makt og bestemmelsesrett i hendene på en mindre, offentlig eller privat krets. Økonomisk urettferdighet og manglende sosial medvirkning stenger mennesket ute fra dets fundamentale humanitære og sivile rettigheter.

I de siste femogtyve år har det gått et håp gjennom menneskeheten om at en vekst på det økonomiske område skulle bringe med seg slike mengder av goder at verdens fattigstilte kunne livberge seg iallfall «med smulene fra de rikes bord». Men dette håp har vist seg å være forgjeves i lite utviklede områder og i fattige strøk innenfor rikere regioner, — noe som kan tilskrives den raske

befolkningsvekst og den økede arbeidskraft, stagnasjonen i landbruket, savnet av en jordbruksreform, samt den alminnelige strøm til byene. Her møter en vinnesyk industri dem som, til tross for hva den råder over av pengemidler, ofte likevel ikke kan tilby mer enn én arbeidsplass per fire ledige. Disse rent ut kvelende tilstander bringer så med seg et betydelig antall såkalte «marginal-personer» — dårlig ernærte, med umenneskelige boligformål, analfabeter, og berøvet enhver politisk innflytelse og de midler som skal til for å erverve seg ansvar og moralsk verdighet.

Ennvidere er behovet for kraft og energi hos de rikere nasjoner — *kapitalistiske* som *sosialistiske* —, samt virkningene av deres dumping i jordatmosfæren og på sjøen allerede av en ytterst alvorlig art. Ja, uopprettelig ville skadene bli på livsviktige naturelementer, f. eks. på luft og vann, dersom forbruks- og forurensningsnivået i disse landene, som stadig stiger, skulle bli utvidet til å ramme hele menneskeheten.

Samtidig med en sterk tendens henimot en verdensomfattende enhet må noteres den ulike fordeling av de materielle goder, som legger avgjørelsen om ca. trefjerdedel av inntektene, investeringene og handelen i hendene på en tredjepart av menneskeheten, dvs. på den mer utviklede del av denne. Dette sammen med uholdbarheten i et blott og bart økonomisk fremskritt og en ny erkjennelse av de materielle begrensninger i vårt liv, bringer oss til klarhet om det faktum, at det i dagens verden er nye grunner for å kunne danne seg et bilde av hva den menneskelige verdighet er.

Retten til utvikling.

Konfrontert med de internasjonale maktsystemer betinges all tale om rettferdighet mer og mer av viljen til reform.

I utviklingslandene og i den såkalte *sosialistiske* verden får denne viljen sitt uttrykk først og fremst i en strid om måten å kreve sin rett og hevde sin mening på — en strid som er en følge av utviklingen i selve det økonomiske system.

Dette strev etter rettferdighet markerer seg ved at noen kan gå vel langt i sin bevissthet om egen «verdiferøking», det være seg i individuell som i universell forstand — noe som gir seg utslag i en klar bevissthet også om retten til utvikling (*Populorum Progressio*, nr. 15, A.A.S., 59, 1967, s. 263). Denne retten må imidlertid betraktes som en dynamisk gjennomtrenging av samtlige fundamentale menneskerettigheter, som den personlige og nasjonale streben bygger på.

Men et slikt ønske vil nok ikke svare til våre dagers forventninger dersom en ignorerer de faktiske hindringer av sosial-strukturell art, som stiller seg i veien for en hjertenes omvendelse eller også for virkeliggjøringen av kjærlighetens ideal. Det krever tvertom at den gjengs rådende samfunnsforskjell blir overvunnet, slik at det kan bli slutt med de systematiske stengsler og bånd som blokkerer mulighetene for det kollektive fremskritt henimot en rimelig godtgjørelse for utført arbeide. Dette

har i stor grad også skjerpet de diskriminerende forhold som råder i spørsmål om samfunnsmessige fordeler og ytelser, noe som store deler av befolkningen nå er utelukket fra. Dersom nasjoner og områder under utvikling ikke vinner sin frigjøring gjennom fremskritt, foreligger en reell fare for at levevilkårene, som i særlig grad har vært et resultat av koloniveldet, kan utvikle seg i en ny form for kolonialisme, hvor de samme utviklingsland kan bli ofre for et spill av internasjonale krefter. En slik rett til utvikling er i første rekke retten til å kunne se frem mot et klart og presist mål, i pakt med menneskeheten av idag. For å kunne imøtekomme et slikt håp må selve utviklingsbegrepet renses for de myter og misforståtte forestillinger, som hittil har vært preget av et tankemønster underlagt en slags *deterministisk* og selvgitt definisjon av hva som er fremskritt.

Ved å ta fremtiden i sine egne hender gjennom en uttalt vilje til fremskritt, vil utviklingslandene — selv om de ikke skulle nå det mål de hadde satt seg — umiskjennelig manifestere sin personlige egenart. Og forat de skal kunne trekke sammen med de ulike partnere, som de nødvendigvis må i vår kompliserte verden, vil en viss *serios nasjonalisme* være av uvurderlig betydning for disse land i bestrebelsen med å finne frem til sin egen identitet. Ut fra denne fundamentale selvbestemmelsesrett kan følge forsøk på å etablere nye politiske grupperinger, rede til å innrømme de folk det her er tale om en fullgod utvikling. Her kan det samtidig bli aktuelt med særskilte forholdsregler for å overvinne treghetsmomentet, som i seg selv kan gjøre et slikt oppbud av krefter fruktesløst — slik som i enkelte tilfeller med press-befolkninger. Dertil kan nye ofre melde seg i tilknytning til den økede planlegging, som uvilkårleg kreves av en generasjon med vilje til å bygge sin egen fremtid.

På den annen side er det så godt som umulig å tenke seg hva sant fremskritt egentlig er, medmindre man — innenfor det valgte politiske system — innser nødvendigheten av en utvikling bestående både av økonomisk vekst og aktiv medvirkning. Like påkrevet er det med en øket velstand når denne medfører sosialt fremskritt for hele samfunnet, og man samtidig får bukt med de urettferdige ulikheter landområdene imellom og med den overdrevne velstand i avgrensede strøk og distrikter. Den aktive medvirkning bunner i en rett, som må slå ut både på det økonomiske, sosiale og politiske felt.

Når vi på ny hevder folkenes rett til å bevare sin egen identitet, står det enda mer klart for oss at kampen mot en modernisering som er ødeleggende for en nasjons særpreg, blir totalt nytteløs, både i måte og mening, så lenge den bare appellerer til hellige historiske tradisjoner og ærverdige seder og skikker. Blir derimot modernisering i vår tidsalder forstått dithen at den tjener til en nasjons beste, da vil menneskene også være istand til å skape en kultur, som kan bli en sann og særegen folkearv, i form av en ekte *sosial overlevering* — effektiv nok og egnet til å frembringe en fullverdig, skapende personlighet i samklang med de andre nasjoner.

De tause urettferdigheter.

Vi ser en lang rekke utslag av urettferdighet i verden, som danner kjernen i våre samtidsproblemer, og hvis løsning krever at tiltak blir fremmet og virksomheter bygget ut i alle samfunnssektorer, også på det globale samfunnsplan — noe vi er langt på vei mot nå snart på terskelen av det tyvende århundre. Vi må derfor innrette oss på å påta oss nye oppgaver og nye plikter innenfor alle sek-

«Den verden Kirken lever og virker i holdes fangen i et skremmende paradoks.»

torer av menneskelig aktivitet, og da særlig på det internasjonale plan, dersom rettferdigheten virkelig skal bli omsatt i praksis. Vår aksjon må først og fremst ta sikte på alle de mennesker og nasjoner, som p.g.a. forskjellige former for undertrykkelse og de rådende samfunnsstrukturer, er blitt urettferdighetens ofre og bragt til taushet, ja, endog blitt berøvet retten til å ta til gjenmæle.

La oss for eksempel ta for oss utvandrerens skjebne. Ofte er de nødtvunget til å forlate sitt hjemland for å finne arbeid, men møter i stedet til stadighet lukkede porter som følge av diskriminerende holdninger og fordommer. — Eller de er, om de slipper inn, ofte hjemfalne til et liv i utrygghet eller utsatt for en umenneskelig behandling. Det samme gjelder grupper som befinner seg lavere på den sosiale rangstige, det være seg arbeidere i sin alminnelighet, men landarbeidere i særdeleshet, som jo inntar en meget viktig plass i utviklingsprosessen.

Det som særlig kaller på vår sorg, er den tilstand millioner av flyktninger lever i, og hver gruppe eller hvert folk som lider forfølgelse — undertiden under systematiske former for sitt rasemessige eller etniske opphavs skyld eller p.g.a. stammetilhørighet. Slike forfølgelser på stammeplanet kan til tider anta form av det rene folke-mord.

Mange steder blir det øvet vold mot rettferdigheten idet mennesker forfølges for sin tros skyld, eller på ulike vis kontinuerlig blir utsatt for ateistisk påtrykk fra politiske partier og offentlige myndigheters side. Andre igjen blir berøvet sin religiøse frihet, enten ved ikke fritt å
(Forts. n. side.)

SYNODEPAPIRENE

(Forts. fra forrige side)

kunne ære Gud i gudstjeneste eller offentlig å kunne undervise i og utbre sin tro, eller også ved at de blir nektet å utføre sine verdslige gjøremål i overensstemmelse med sine religiøse prinsipper.

Rettferdigheten blir videre krenket gjennom gamle og nye former for undertrykkelse, alle med utspring i den individuelle rettsbegrensning. Dette forekommer dels ved treninger fra politisk makthold, dels ved voldsytringer fra private interessegrupper, ja, like til yttergrensen av den personlige integritet. Det gis nok av tilfeller av tortur, særlig av politiske fanger — som ovenikjøpet er blitt avslått regulær rettslig assistanse eller er blitt gjenstand for urimelige domsavsigelser. Heller ikke kan vi la være å nevne krigsfangene, som uten hensyntagen til Genferkonvensjonen blir behandlet på en umenneskelig måte.

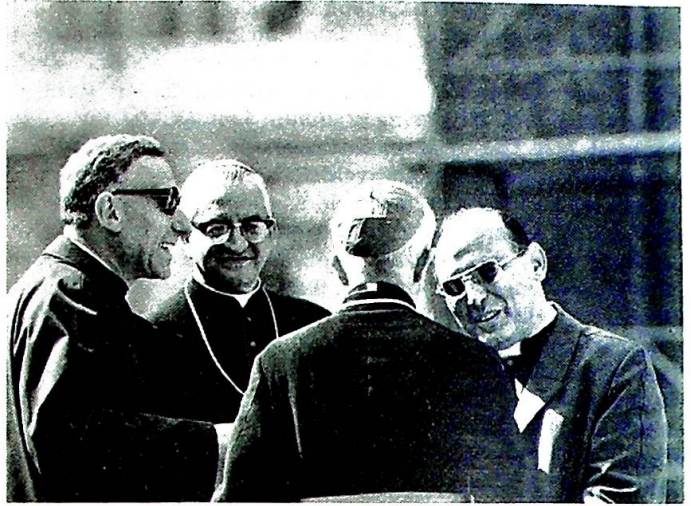
Kampen mot legalisert abort og pålagt bruk av *anti-konsepsjonelle midler*, samt kampanje mot krig er også klare ytringer i forsvaret av livets rett.

Den rådende samtidsbevissthet gjør enn videre krav på at massemediene bestreber seg på å formidle sannheten, dette medfører retten til å bli korrekt referert av disse, samt muligheten til å få korrigerende eventuelle fortegninger.

Det må også betones at navnlig barnas og ungdommens rett til utdanning, til sømmelige livsforhold og tilgang til de sosiale meddelelsesmidler atter er truet i våre dager.

Familiens innsats i det sosiale liv blir bare sjelden anerkjent og på langt nær etter fortjeneste av de statlige institusjoner.

Endelig må vi ikke glemme det stadig voksende antall personer som blir svikket av sin familie og av samfunnet: gamle, foreldreløse, syke og de mange forstøtte menneskeskjebner.

Nødvendigheten av en dialog.

For å komme frem til en enhetlig målsetting — noe som den menneskelige familie idag gjør krav på — er det uomgjengelig nødvendig med en meglerinstans som daglig kan hjelpe til å overvinne den motstand, de hindringer og inngrodde privilegier som vanskeliggjør en mer human samfunnsorden.

Men en effektiv *megling* innebærer at et stabilt klima for dialog er forhånden. Personer som er ubundne av et geo-politisk, ideologisk eller sosialøkonomisk engasjement eller som er uhindret av generasjonsmotsetninger, kan yte et positivt bidrag til å virkeliggjøre dette. Til å gjenreise meningen med livet, ved å slutte opp om de ekte og bærende livsverdier, er det maktpåliggende at den oppvoksende slekt er med og lar sin stemme høre — ja, like maktpåliggende som samkvemet mellom folkene.

(Forts. i neste nr.)

Menighetsråd i Trondheim

På et menighetsmøte den 20. februar ble det første menighetsråd for St. Olavs menighet i Trondheim valgt. Rådet ble opprettet av biskop Rùth, etter at han i 1971 hadde nedsatt en legmannskomite som utredet spørsmålet om menighetsråd, og kom med forslag til hvorledes det burde organiseres og arbeide.

Menighetsrådet er delt i to utvalg, nemlig Rådsutvalget og Arrangementsutvalget. Det sistnevnte utvalg vil først og fremst ta seg av de oppgaver som det tidligere St. Olavslag hadde. Dette lag ble formelt oppløst i og med opprettelsen av menighetsrådet.

Formannen i rådsutvalget er også formann i det samlede menighetsråd, som foruten legfolk også består av menighetens sogneprest og en representant for søstrene.

For 1972 ble sivilingeniør Magne Kringlebotn valgt til formann. Adressen til rådet er: Katolsk prestegård, Prinsens gate 2a2, 7000 Trondheim. K. J.

Rekkehus-Eiksmarka

4 v. + kjellerstue, boligflate ca. 130 m², garasje, hage, selveier, barnevennlig strøk, ønskes byttet i 3 v. aksje/obl.leil. stille strøk Oslo V, garasje event. p.plass, balkong, sol. Takst mot takst.

ST. OLAV's eksp. henviser.

Tlf. 20 72 48.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

26. august—1. september 1972

7 dagers flyreise (Kastrup/Lourdes tur—retur) fuld pension på Hotel «Madonna» ..... dkr. 975,—
særpris for syge på «Accueil Notre-Dame» ..... » 775,—

Valfartspræst: Mgr. Knud Ballin, København.

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN
Barsehøj 25, DK. 2990 HELLERUP

«STRUTSEPOLITIKK»...

(Forts. fra s. 124.)

en stor oppmuntring og hadde gitt gjensidig forståelse og interesse for de andres syn.

Fellesdiskusjonen dreiet seg først om problemet hvis prest og menighet eller to grupper innen menigheten hadde forskjellig syn. *Werring* fremholdt at det må vises tålsumhet og forståelse i alle retninger i en brytningstid når det gjelder de menneskelige relasjoner innen menigheten. En annen ting er det regelverk man lever under. Han refererte til pkt. 3 i menighetsrådsstatuttene, hvor det er gitt uttrykk for legfolkets medansvar, men skal en ha ansvar, må en ha medbestemmelsesrett. Flere erklærte seg enig heri, bl. a. *Talos*, som mente at man trengte en mer aksentuert formulering av statuttene, og at man holdt seg ajour med hvilke reformer som bør innføres. Enkelte mente at det ville være en fordel både for prest og menighet om prestene flyttet oftere, mens andre var imot. I alle fall måtte man se i øynene at det i fremtiden ikke ville bli nok prester til alle menigheter, og det var da viktig at man hadde menighetsråd som kunne ta bestemmelser i prestens fravær.

Da enkelte kom inn på tanken om pastoralråd, opplyste formannen at saken var blitt berørt på Søsterrådets møte den 18., der han og Presterådets formann var tilstede. Det var enighet om at formennene i de tre råd skulle

komme sammen og prøve å finne en form for samarbeide som de kunne foreslå for biskopen. Alle var enig i at man har behov for utveksling av tanker og av å treffe beslutninger i fellesskap.

Under en pause i diskusjonen kom biskopen og var tilstede under resten av møtet.

Neste emne var *religionsundervisning av barn*. Saken blir tatt opp av biskopens Ad hoc pastoralråd i pinsen, og man kom derfor bare inn på generelle spørsmål, bl. a. hvem som har ansvaret for barnas religiøse oppdragelse. *Werring* uttalte at man i Kristiansand var enig om at religionsundervisning av barna var menighetsrådets felles ansvar med sognepresten. Menighetsrådet kunne ta initiativ og kunne sørge for at det utdannes kateketer til å ta seg av undervisningen. Også etter ferminen burde barna få undervisning. Han trodde det var en fordel om barna også deltok i den vanlige religionsundervisning på skolen. *Eckhoff* og andre var enig i dette. *S. Brita* nevnte problemet med at man aldri var sikker på om barna møtte opp til undervisning. Foreldrene bør ha større ansvar, og ved hjelp av grunnboken kan de også følge med og forberede barna.

Det var videre enighet om at undervisningen ikke bare skal være informativ, men skal være en innføring i et menighetsmiljø for barn og ungdom.

(Forts. neste side.)

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 3. mai: Messe i St. Olavs kirke kl. 19. Deretter samvær i foreningslokalet. Søster Josiane forteller om Jesu små søstres virksomhet og viser lysbilder. Alle interesserte damer er velkomne.

Søndag 7. mai: RETRETT hos St. Karl Borromeussøstrene, Veståsen 18, fra kl. 10.30 til ca. kl. 16. Leder: pastor Vranke. Trikk til Lijordet fra Nationaltheatret kl. 9.25 eller 9.45. Mat for dagen medtas. Drikke serveres. Alle katolske damer er velkomne.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden Kloster	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	Bergen
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	Bergen
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	Drammen
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	Hammerfest
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	
St. Mikals Prestegård	Hønefoss
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	Lillestrøm
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeths Hosp.	Tromsø
Vår Frue Kirke	
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	Trondheim
Bispegården	
St. Olavs Kirke	Tønsberg
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

Sct. Annæ Rejser 1972 (Katolsk ledelse)

ØSTRIG:

25/6—9/7 — 15 dg. — fly — Werfen—Wien — d.kr. 1248,—.

ITALIEN:

29/6—14/7 — 16 dg. — fly — Rom—Assisi — d.kr. 1375,—.

29/9—13/10 — 15 dg. — fly — Rom—Firenze—Assisi — d.kr. 1375,—.

15/10—22/10 — 8 dg. — fly — Rom — d.kr. 875,—.

ISRAEL:

13/7—27/7 — 15 dg — Jerusalem—Galilæa — d.kr. 2250,—.

Program og opplysninger fås hos:

Annie Rastrup, Hyacintgården 15, 2300 København S. — eller
Steno Rejser, Holmbladsgade 11, 2300 København S.
Tel. (01) Asta 2312.

«STRUTSEPOLITIKK» ...

(Forts. fra forr. side.)

På spørsmål om kirkeplikten kan gjøres mer elastisk, f. eks. ved lørdagsmesser hele året, svarte biskopen at sogneprestene har fått generell tilatelse til å lese søndagsmessen lørdag eftermiddag eller aften, men at de da må gjøre det regelmessig.

REFERATSAKER

1. Studieuke Mariaholm 31/5—4/6.

Formannen nevnte de vanskeligheter man hadde med voksenopplæringskurs og foredragsholdere, og håpet at den planlagte studieuken kunne være en erstatning for de som kunne ta seg fri og reise til Mariaholm i juni. Han redegjorde for programmet, som vil bli sendt ut til menighetsrådene med angivelse av pensjonspris.

Saken ble kort drøftet, og menighetsrådene lovet å gjøre sitt beste for å få en god oppslutning, selv om tidspunktet ikke var det beste.

2. Menighetsrådsstatuttene.

Efter siste møte var utkastet til regler oversendt biskopen. Efter at

Presterådet hadde fremsatt bemerkninger til pkt 5 b, hadde Odd Barra på anmodning av Legmannsrådet igjen sett på saken og laget en ny utforming av dette punkt, som var oversendt biskopen. Det fremgår herav at søstre og andre grupper av menigheten skal kunne velge sin egen representant til rådet, samtidig som de har stemmerett generelt. Dette medfører at en del av menigheten får en dobbeltstemme, og før noen endelig bestemmelse ble tatt, ville biskopen gjerne høre forsamlingens syn på spørsmålet. Efter flere innlegg i diskusjonen ble det foretatt en avstemning, som viste stort flertall for at søstrene får velge egen representant, mens det var omtrent stemmelikhet når det gjaldt andre organiserte grupper rett til egen representant og liten stemning for at de i tilfelle også skulle ha stemmerett generelt.

Når det gjaldt det tidligere berørte spørsmål om ansvarsforhold mellom prest og menighetsråd, dvs. hvorvidt sognepresten ikke burde være medlem av menighetsrådet på like linje med de andre — slik at han måtte

bøye seg for flertallet ved avstemning — presiserte biskopen at sognepresten efter Kirkeloven både har plikter og et personlig ansvar som står i strid med en slik ordning. Legfolkets medansvar kan med andre ord ikke bety at sognepresten kan skyves til side og beslutninger tas på sogneplan som han motsetter seg. Menighetsrådet er et rådgivende, men samtidig også et initiativtagende organ, som godt kan ha utøvende myndighet, dersom en slik blir delegert

LØSSALG AV ST. OLAV

I GRUNDT TANUMS
BOKHANDEL,
UNIVERSITETS-
BOKHANDLENE
I SENTRUM OG PÅ
BLINDERN

**STØTT
ST. OLAV
GI ETT
GAVE-
ABONNEMENT!**

DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

FREDRIKSTAD

C. HANSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tif. 13 056

FREDRIKSTAD

**FREDRIKSTAD
GLASSMAGASIN**

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tif. 83 41 84 - DRAMMEN

TYRILYS

FREDRIKSTAD

Byens spesialforretning

Olsson
TAPÉT OG GULVBELEGG

Agentgt. 1 - Tif. 17 080

EDVARSEN & NORHEIM A/S

Autorisert Installatør

Radio og Elektrisk utstyr

Tif. 11 220 - Fredrikstad

Andr. Janss &

Kontormaskiner - Kontorutstyr

Storgt. 4 - Fredrikstad

Tif. 12 945

ØSTFOLDMEIERIET

Avd. Fredrikstad

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Sentralbord 15 840

av sognepresten for særlige saksområder.

3. Bidragsordningen.

Biskopen uttalte at saken ikke var kommet særlig langt, både fordi regnskapsordningen i bispedømmet har vært omlagt, og fordi generalvikaren har vært syk. Det var imidlertid enigheit i utvalget om at bidragene skal gå via menigheten. Gjennomsnittlig var det et årlig underskudd på kr. 10,— pr. katolikk. De store menighetene klarer seg, mens de små må få subsidier fra bispedømmet.

ST. OLAV

KATOLSK
TIDSSKRIFT

Årsabonnement kr. 40,—

4. *Nytt fra menighetene.*
Ingen hadde noe å forelegge.

5. Program for neste møte.

Eckhoff foreslo Økumenikk. Evt. andre forslag kan innsendes til Legmannsrådet, som helst vil legge opp møtene etter menighetsrådenes behov og ønsker. Neste møte blir først om et år.

Til slutt fortalte biskopen litt om bispekonferansens arbeide, hvor dåpen og religionsundervisningen ble tatt opp til bred behandling. Neste emne blir «Begrunnelsen for det katolske nærvær i Norden i 1970-årene».

OSLO

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvel 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Tlf. 21 69 06

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

TASEN BOK- OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tlf. 23 02 40

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

Ulvenveien 89, Økern, Oslo 5. Tlf. 67 77 84

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
For sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

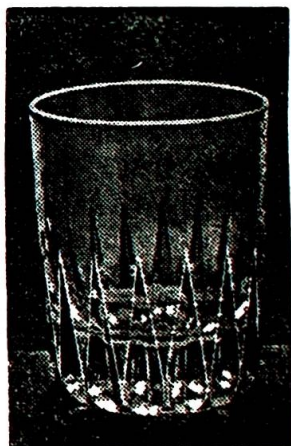
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Forholdene har forandret seg meget siden den katolske «misjon» begynte her for over hundre år siden, og det er viktig å klarlegge målsetting og midler for fremtiden. Han appellerte til menighetsrådene om hjelp til å klarlegge dette eksistensielle problem, som ikke var lett å definere, men som var av grunnleggende betydning for Kirkens fortsatte arbeide i våre land.

OSLO

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino”

Laget av tindrende klart glass.
Lekkert i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Orlioni

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

Film

SUNDAY, BLOODY SUNDAY

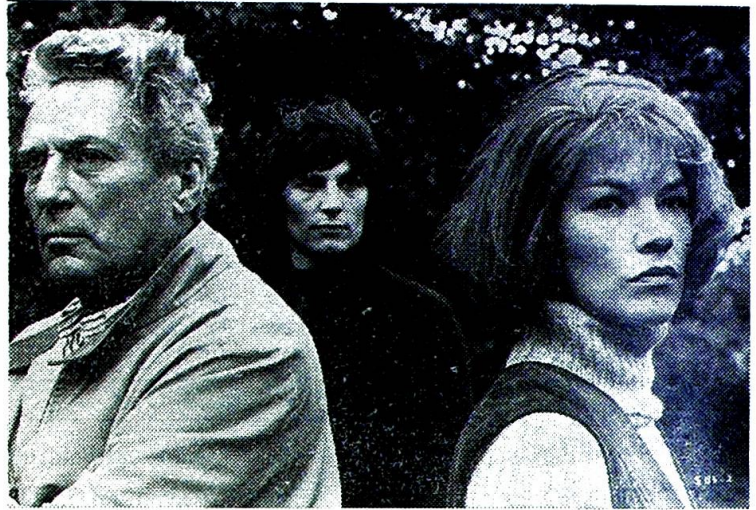
En eldre kollega, som det så fint heter, sa at jeg burde tenke på leserne når jeg skriver. Altså, med tanke på dere: Hvordan ville dere reagere dersom deres sønn eller datter, eller en venn, fortalte at han/hun var bi- eller homoseksuell? Eller rett og slett ikke heteroseksuell?

I det tilfellet, og også uten at noe slikt hendte, ville jeg råde dere til å gå og se *Sunday, Bloody Sunday*. Disse problemene er nemlig dypt menneskelige, og ikke først og fremst et moralsk spørsmål.

John Schlesinger, med hjelp fra Glenda Jackson, Murray Head og Peter Finch, tar opp spørsmålet om såkalt avvikende seksuell adferd på en meget fin måte. Han viser bl. a. at det jo faktisk finnes mennesker som ikke er heteroseksuelle, men som kan fungere, «bli til noe i samfunnet», være like harmoniske (eller nevrotiske) som alle andre. Men dette forutsetter at de som ikke er direkte innblandet, oppfører seg på en naturlig måte overfor disse foreteelsene.

I filmen har en ung mann (M. Head) et forhold, både seksuelt og menneskelig kjærlighetsfylt, til en kvinne (G. Jackson) og en eldre mann (P. Finch). Mannen og kvinnen kjenner begge til deres felles elskers og elskedes biseksualitet, og hverandre eksistens. Alle tre kjenner og omgås en stor og frodig familie som jeg gjerne skulle se som representant for oss alle, i det minste i spørsmål som disse. De er ganske enkelt en gruppe mennesker som *forutsetningsløst* finnes til og støtter, uten å moralisere og stille en masse krav. Hvilket vi alle så altfor ofte gjør.

Visst er det så at de tre personene i filmen, som utspilles i løpet av en eneste uke, har det vanskelig. Ikke direkte på grunn av hver enkelt seksuelle legning, men fordi de vil at den de elsker, skal tre inn i et visst adferdsmønster og handle på en måte som ikke er hans eller hennes. Kvinnene vil ha noe mer, noe udefinert mere, enn det den unge mannen kan gi. Den eldre mannen vil ha med seg sin unge elsker til Italia. Den unge mannen vil at de to han elsker, skal være til stede og ikke gjøre noen krav på ham. Han vil

Peter Finch, Murray Head og Glenda Jackson fremstiller den uvanlige trekanten i filmen **SUNDAY BLOODY SUNDAY**. En fargefilm fra Kommunenes Filmcentral A/S.

de skal forstå at han søker, at han søker seg selv og noen annen.

Triangelen brytes når mellompersonen reiser til USA, han glir bort fra dem begge og etterlater seg savn, ikke bitterhet, men savn.

Når dere ser filmen, legg da merke til det mesterlige spillet med telefonene. De ringer når de ikke skal ringe, de ringer ikke når man venter på at de skal, det er ingen som svarer og midt oppi alt sammen sitter en gammel frøken fra Telephone Service. Hør også godt på teksten, alt har man ikke rukket å oversette, replikkene kommer for tett på hverandre til det, og en del godbiter er gått tapt.

Dette er en nyttig film, den behandler ting som vi helst ikke vil røre ved, men på en slik måte at vi må. Vi må skrape litt i filmens celluloid for å komme ned til problemstillingen, men det er den verdte.

fr. Calle Almedal, O.P.

Revolusjon uten vold

En fremtredende representant for dem som mener at revolusjonen i Latin-Amerika kan og bør gjennomføres uten voldsbruk, **HILDEGARD GOSS-MAYR**, har nettopp vært på en ukers besøk i Norge. Hun holdt foredrag i Oslo, Bergen, Stavanger og Kristiansand og ledet et seminar på Diakonhjemmets sosialskole i Oslo. Uten å fordømme den linje som bl. a. Camilo Torres stod for, mener hun at en revolusjon av de sosiale, politiske og økonomiske forhold best kan skje ved hjelp av ikke-voldelige metoder. Hun har vært i nær samarbeide med Helder Camara og er enig med ham i at «vold avler vold». Hun hevder at man ut fra Kristi lære må forsøke å bryte denne «voldsspiralen». **ST. OLAV** bringer i et kommende nummer en utførligere omtale av hennes tanker og metoder.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M., Per Bjørn Halvorsen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 40 pr. år. Kr. 20 pr. 1/2 år. Utlandet kr. 45.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.